

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษานี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของธุรกิจสปา ประเภท เดย์สปา ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทราบส่วนประกอบโครงสร้างของต้นทุนและผลตอบแทน ปัจจัยที่มีผลทำให้เลือกใช้บริการธุรกิจสปา ความคิดเห็นต่อธุรกิจสปาในอนาคต โดยนำข้อมูลดังกล่าว มาวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน และแนวโน้มปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินผลความเป็นไปได้ในการลงทุน ซึ่งได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. วิธีดำเนินการศึกษา และเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบจงใจหรือใช้วิจารณญาณ⁷ (Purposive or Judgement Sampling) จำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ผู้ประกอบการธุรกิจสปาในจังหวัดเชียงใหม่ที่ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสปา กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จำนวน 48 ราย โดยเลือกศึกษาเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจสปา ประเภทเดย์สปา จำนวน 20 ราย
2. ผู้ใช้บริการและประชาชนทั่วไป จำนวน 300 ราย โดยได้รับคืนมาครบถ้วน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามสมบูรณ์จำนวน 240 ราย คิดเป็นร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

⁷ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, การวิจัยธุรกิจ, 2541, หน้า 57

วิธีดำเนินการศึกษา และ เครื่องมือ

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของธุรกิจสปา ประเภท เดย์สปา ได้กำหนดขั้นตอนการศึกษาไว้ ดังนี้

1. **ศึกษาต้นทุนทั้งหมด** ในการประกอบกิจการธุรกิจสปา ประเภทเดย์สปา จะจำแนกต้นทุนที่เกิดขึ้นเป็น 2 ประเภท คือ ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (Capital Expenditures) และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Operating Expenditures)

1.1 **ค่าใช้จ่ายในการลงทุน** คือ ค่าใช้จ่ายด้วยเงินจำนวนมากในแต่ละครั้งที่ตัดสินใจลงทุน โดยคาดหวังว่าจะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในอนาคต โดยมีระยะเวลาคืนเงินลงทุนมากกว่า 1 ปี

ค่าใช้จ่ายในการลงทุนในการประกอบกิจการในธุรกิจสปา คือ ค่าออกแบบสถานที่ให้ถูกต้องตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข โดยในการออกแบบสถานที่ต้องคำนึงถึงความสะอาด ความปลอดภัย แสงสว่าง การระบายอากาศ การบำบัดน้ำเสีย ค่าประกันการเช่าอาคาร (กรณีเช่า) อาคาร (กรณีซื้อ) อุปกรณ์ตกแต่ง เครื่องใช้สำนักงาน และค่าเครื่องแบบพนักงาน เป็นต้น

1.2 **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายในการดำเนินกิจการ ได้แก่เงินเดือนสำหรับผู้จัดการ เงินเดือนพนักงานในสำนักงาน วัสดุใช้ไป (ประเภทน้ำมันหอมระเหย) ค่าเช่าอาคาร (กรณีเช่า) ค่าน้ำ-ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าโฆษณา ค่านายหน้าสำหรับบริษัทนำเที่ยว ที่พาผู้ใช้บริการมาใช้บริการในธุรกิจสปา

2. **ศึกษารายได้ของธุรกิจสปา** โดยข้อมูลได้จากการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการถึงเรื่องจำนวนผู้ใช้บริการ บริการที่ผู้ใช้บริการเลือกใช้ และรายได้ที่ได้รับโดยเฉลี่ย

3. **ศึกษาผลตอบแทน** ได้แก่ การนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หา ระยะเวลาคืนทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนที่แท้จริง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อธุรกิจสปา และข้อเสนอแนะต่อธุรกิจสปาในอนาคต ถ้าในการวิเคราะห์พบว่าระยะเวลาคืนทุนอยู่ในระยะเวลานั้น มูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงสูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ ผู้ศึกษาเห็นว่าโครงการดังกล่าวเหมาะสมกับการลงทุน แต่ถ้าผลการวิเคราะห์พบว่าระยะเวลาคืนทุนอยู่ในระยะยาว มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเป็นลบ อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ ผู้ศึกษาก็เห็นว่าโครงการดังกล่าวไม่เหมาะสมที่จะลงทุน โดยข้อสมมุติฐานของโครงการได้กำหนดไว้อัตราร้อยละ 8 ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดไว้สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม อัตราร้อยละ 6.5 ของธนาคาร

กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ที่ประกาศ ณ วันที่ 26 กันยายน 2548 เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ดอกเบี้ยยังไม่นิ่งและมีแนวโน้มที่จะปรับขึ้น

สำหรับการศึกษาดังปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลกระทบต่อธุรกิจสปาประเภทเคย์สปา ในอนาคต จะศึกษาโดยนำแบบสอบถาม ไปสอบถามผู้ใช้บริการและประชาชนทั่วไป เพื่อสอบถามถึงปัจจัยที่มีผลทำให้ตัดสินใจใช้บริการธุรกิจสปา และความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลกระทบต่อธุรกิจสปาในอนาคต โดยนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประกอบในการวางแผนด้านการตลาด ด้านบุคลากร และการดำเนินงานในธุรกิจสปา ประเภท เคย์สปา

เครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ทำการสำรวจข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อนำไปสอบถาม และสัมภาษณ์ จำนวน 2 ชุด คือ

1. แบบสอบถามผู้ประกอบการธุรกิจสปา เป็นการสอบถามและสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างของต้นทุน และผลตอบแทนธุรกิจสปา ประเภท เคย์สปา ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 ราย โดยรายชื่อของธุรกิจสปาประเภทเคย์สปาผู้ศึกษาได้ขอข้อมูลจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการขอขึ้นทะเบียนประวัติเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสปาไว้ โดยแบบสอบถามดังกล่าวได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ประกอบการธุรกิจสปา

ส่วนที่ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างของธุรกิจสปา

ส่วนที่ 3 ต้นทุน ค่าใช้จ่าย และรายรับจากการให้บริการในธุรกิจสปา

2. แบบสอบถามผู้ใช้บริการ ประชาชนทั่วไป เป็นการสอบถามถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสปา ความคิดเห็นต่อธุรกิจสปาในอนาคต จำนวน 300 ชุด ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลทำให้เลือกใช้บริการธุรกิจสปา

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อธุรกิจสปาในอนาคต

และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ โดยการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร บทความ รายงานการวิจัย และเอกสารรายงานการศึกษา รวมถึงข้อมูลทางราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนธุรกิจสปา ประเภท เคย์สปา ในจังหวัดเชียงใหม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจสปา

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากโครงการปริญญาโท สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อนำไปติดต่อกับผู้ประกอบการธุรกิจสปาในการขอเข้าพบ เพื่อสอบถาม และสัมภาษณ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง จำนวน 20 ราย

2. นำแบบสอบถามที่ทำการสอบถามและสัมภาษณ์ จำนวน 20 ฉบับ ที่สมบูรณ์ ครบถ้วน เนื่องจากการสอบถามและสัมภาษณ์โดยตรง มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้ใช้บริการ และประชาชนทั่วไป

1. นำแบบสอบถามไปติดต่อกับธุรกิจสปา เพื่อขอวางแบบสอบถาม ณ สถานที่ประกอบการธุรกิจสปาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 150 ฉบับ

2. นำแบบสอบถามไปสอบถามประชาชนทั่วไป ตามห้างสรรพสินค้า ย่านชุมชน มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม จำนวน 150 ฉบับ

3. นำแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลตามข้อ 1 และ ข้อ 2 มาตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบ ความสมบูรณ์ โดยพบว่ามีจำนวน 60 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 20 ที่กรอกข้อมูลไม่ครบถ้วน ดังนั้น จึงนำข้อมูลที่สมบูรณ์จำนวน 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80 มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมา แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล และหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจสปา

ตอนที่ 1 นำแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 และ 2 ที่เป็นแบบเลือกตอบมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 นำแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ที่เป็นแบบคำถามปลายเปิด มาวิเคราะห์ข้อมูล จำนวนทั้ง 20 ราย ในการศึกษาขั้นต้นได้แบ่งธุรกิจเคย์สปา ออกเป็น 2 ขนาด คือ ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก แต่เนื่องด้วยธุรกิจเคย์สปา ขนาดใหญ่มีข้อแตกต่างในเรื่องรายละเอียดการลงทุนและจำนวนเงินลงทุนดังนั้นจึงได้แบ่งธุรกิจเคย์สปาขนาดใหญ่ออกเป็น 4 ประเภท และธุรกิจเคย์สปาขนาดเล็ก 1 ประเภท รวมเป็น 5 ประเภท คือ

1 ธุรกิจสปาขนาดใหญ่ ซ็้ออาคาร มีเงินลงทุน 9-10 ล้านบาท

2	ธุรกิจขนาดใหญ่อาคาร	มีเงินลงทุน	5-6	ล้านบาท
3	ธุรกิจขนาดใหญ่อาคาร	มีเงินลงทุน	2-3	ล้านบาท
4	ธุรกิจขนาดใหญ่อาคาร	มีเงินลงทุน	1-1.5	ล้านบาท
5	ธุรกิจขนาดเล็กเช่าอาคาร	มีเงินลงทุนไม่เกิน 1		ล้านบาท

และนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยเพื่อหาข้อมูลของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการลงทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน รายได้เฉลี่ยต่อประเภทของธุรกิจ

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้ใช้บริการ และ ประชาชนทั่วไป

ตอนที่ 1 นำแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 และ 2 ที่เป็นแบบเลือกตอบมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 นำแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าแต่ละคำถามมาหาค่าเฉลี่ย แล้วบรรยายตามสภาพ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ย⁸ ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	แสดงว่า	ปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการทำธุรกิจ	มากที่สุด
	3.50 – 4.49	แสดงว่า	ปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการทำธุรกิจ	มาก
	2.50 - 3.49	แสดงว่า	ปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการทำธุรกิจ	ปานกลาง
	1.50 – 2.49	แสดงว่า	ปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการทำธุรกิจ	น้อย
	1.00 – 1.49	แสดงว่า	ปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการทำธุรกิจ	น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

⁸ อุเทน ปัญญา, วิทยาการศึกษ, ภาควิชาประเมินผลและวิทยาการศึกษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539, หน้า 236.